

ЗАКОН О РЕГУЛИСАЊУ ЦИЈЕНА

Члан 1.

Овим законом уређују се начин и услови формирања цијена производа и услуга, контрола и праћење цијена од стране надлежних органа на тржишту Републике Српске, мјере непосредне контроле цијена у случају значајних поремећаја на тржишту и друга питања од значаја за област цијена.

Члан 2.

Цијена, у смислу овог закона, јесте новчана вриједност за јединицу производа, односно услуге која је формирана у складу са условима тржишта, односно формирана у складу са посебним прописом.

Члан 3.

(1) Привредна друштва, друга правна лица и предузетници (у даљем тексту: привредни субјекти) формирају цијене производа и услуга слободно према условима тржишта, осим за производе и услуге за које је посебним прописом утврђен другачији начин формирања цијена.

(2) У условима слободног формирања цијена привредним субјектима није допуштено договарање о цијенама, вршење подјеле тржишта и нарушавање конкуренције.

(3) Привредни субјекти из става 1. овог члана дужни су да цијену робе по којој се она продаје истакну на видно мјесто, да је формирају путем калкулације и искажу у домаћој валути.

(4) Један производ може имати само једну цијену.

Члан 4.

(1) Под контролом цијена подразумевају се активности на праћењу општег нивоа цијена, појединачних цијена и релативних односа цијена и предузимање мјера економске политике ради спречавања и отклањања поремећаја на тржишту.

(2) Контролу цијена из става 1. овог члана врши Министарство трговине и туризма (у даљем тексту: Министарство).

Члан 5.

(1) Министарство обавља стручне и друге послове у области контроле цијена које се односе на:

а) праћење и анализирање кретања цијена појединих производа и услуга на домаћем и свјетском тржишту и њихов утицај на стабилност тржишта и цијена, као и на животни стандард становништва,

б) анализирање дјеловања мјера економске политике на ниво цијена, односе цијена и снабдјевеност тржишта,

в) предлагање мјера економске политике за одржавање стабилности тржишта и цијена,

г) учествовање у поступку утврђивања критеријума, односно елемената за формирање цијена и нивоа цијена производа и услуга чији је начин формирања утврђен посебним прописом и

д) праћење општег нивоа цијена.

(2) У вршењу контроле цијена у случају значајних поремећаја на тржишту Министарство предлаже Влади Републике Српске (у даљем тексту: Влада) доношење мјера непосредне контроле цијена ради заштите животног стандарда становништва.

Члан 6.

Под значајним поремећајима на тржишту у смислу става 2. члана 5. овог закона подразумевају се:

- а) елементарне непогоде,
- б) несташица добара неопходних за потребе привреде и снабдијевања становништва,
- в) неочекивани раст цијена производа,
- г) монополско формирање цијена,
- д) злоупотреба доминантног положаја и
- ђ) ванредне околности према процјени Владе.

Члан 7.

Мјере непосредне контроле цијена прописују се изузетно и то:

- а) ако и поред предузетих мјера економске политике наступе или могу наступити већи поремећаји на тржишту,
- б) ради спречавања монополског формирања цијена,
- в) ради утврђивања продајних цијена производа који се користе за интервенцију на тржишту и
- г) ради заштите животног стандарда.

Члан 8.

(1) Мјере непосредне контроле цијена су:

- а) одређивање нивоа цијене, односно одређивање фиксне цијене, при чему привредни субјекти не могу вршити промет ни по вишој ни по нижој цијени,
- б) одређивање највише цијене, при чему привредни субјекти не могу вршити промет изнад прописане цијене, али могу испод прописане цијене,
- в) одређивање најниже цијене, при чему привредни субјекти не могу вршити промет испод најниже цијене,
- г) начин формирања цијена – структура цијена,
- д) давање сагласности на цијене,
- ђ) одређивање маржи у трговини,
- е) враћање цијена на претходни ниво,
- ж) обавјештавање о промјени цијена одређених производа и услуга и
- з) обавеза редовног или повремениог слања података о цијенама за одређене врсте производа или услуга.

(2) Мјере из става 1. овог члана могу трајати док трају околности из члана 7. овог закона.

Члан 9.

(1) Мјере непосредне контроле цијена прописује Влада, на приједлог Министарства.

(2) Влада ће посебним актом прописати листу производа и услуга од посебног значаја за заштиту стандарда становништва.

(3) Привредни субјекти који се баве производњом одређених производа, односно вршењем услуга које су према посебним прописима утврђене као комуналне услуге, формирају цијене тих производа и услуга уз претходно прибављену сагласност надлежног органа јединице локалне самоуправе.

(4) Надлежни орган јединице локалне самоуправе је обавезан да о датој сагласности обавијести Министарство у року од седам дана од дана давања сагласности.

Члан 10.

(1) Влада ће на приједлог Министарства које је претходно прибавило мишљење надлежног министарства донијети посебне акте о:

- а) одређивању фиксне цијене,
- б) одређивању највише цијене,
- в) одређивању најниже цијене,
- г) начину формирања цијена,
- д) давању сагласности на цијене одређених производа и услуга,
- ђ) одређивању марже која се примјењује приликом формирања цијена одређених производа и услуга и
- е) враћању цијена на претходни ниво.

(2) Надлежно министарство је дужно у року од 15 дана од дана тражења мишљења доставити исто Министарству.

(3) У случају непоштовања рока из става 2. овог члана, Министарство доставља приједлог из става 1. овог члана Влади, без мишљења надлежног министарства.

Члан 11.

(1) Министар трговине и туризма (у даљем тексту: министар) одредиће за које производе и услуге битне за животни стандард становништва привредни субјекти достављају обавјештења о цијенама ради праћења, податке које то обавјештење садржи, као и рокове и начин достављања тих података.

(2) Министар ће правилником прописати садржај и форму обавјештења, као и рокове за достављање података из става 1. овог члана.

Члан 12.

Ако је посебним прописом одређено да је Влада овлашћена да утврђује критеријуме за образовање, односно формирање цијена и за одређивање цијена одређених производа, Влада о тим питањима одлучује на приједлог Министарства и министарства надлежног за одговарајућу област.

Члан 13.

Надзор над примјеном одредаба овог закона и прописа донесених на основу овог закона врши Министарство.

Члан 14.

Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу њега врши Републичка управа за инспекцијске послове преко тржишне инспекције и тржишна инспекција у саставу јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: инспектор) у складу са Законом о инспекцијама у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 113/05 и 1/08).

Члан 15.

Ако инспектор у вршењу надзора утврди да привредни субјект не доставља Министарству обавјештење о цијенама, рјешењем ће наложити привредном субјекту да то обавјештење достави и одредити рок за то достављање.

Члан 16.

(1) Ако инспектор у вршењу надзора утврди да на цијене производа или услуга привредног субјекта није дата сагласност надлежног органа у складу са посебним прописом, рјешењем ће забранити продају производа или услуга и наложити прибављање сагласности.

(2) Ако инспектор у вршењу надзора утврди да привредни субјекат производе и услуге продаје по цијенама које су различите од прописаног нивоа цијена које су одређене одлуком надлежног органа у складу са посебним прописом, рјешењем ће забранити продају и наложити да се цијена врати на прописани ниво.

(3) Забрана из ст. 1. и 2. овог члана траје до отклањања противправног стања које је проузроковало забрану.

Члан 17.

(1) На рјешење инспектора из чл. 15. и 16. овог закона може се изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана пријема рјешења.

(2) Жалба из става 1. овог члана не одлаже извршење рјешења.

Члан 18.

У погледу правила поступка инспекцијског надзора и осталих овлаштења примјењују се одговарајуће одредбе закона који регулише област инспекција у Републици Српској.

Члан 19.

(1) Новчаном казном у износу од 5.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај правно лице:

а) ако цијена робе, по којој се иста продаје, није формирана путем калкулације и није исказана у домаћој валути (члан 3. став 3.) и

б) ако на производу није истакнута само једна цијена (члан 3. став 4.).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 3.000 КМ до 5.000 КМ одговорно лице у правном лицу.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 3.000 КМ.

Члан 20.

(1) Новчаном казном у износу од 3.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако цијена робе по којој се она продаје није видно истакнута (члан 3. став 3).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 1.000 КМ до 3.000 КМ одговорно лице у правном лицу.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 500 КМ до 1.500 КМ.

Члан 21.

(1) Новчаном казном у износу од 3.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако не достави обавјештење о цијенама (члан 11. став 1.).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 1.000 КМ до 3.000 КМ одговорно лице у правном лицу.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 500 КМ до 1.500 КМ.

Члан 22.

(1) Новчаном казном од 10.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако је формирало цијену производа или услуге на коју није дата сагласност надлежног органа или ако производе и услуге продаје по цијенама које су изнад нивоа цијена које су одређене посебним актом Владе (члан 10.).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 5.000 КМ до 10.000 КМ одговорно лице у правном лицу.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ.

(4) Уз казну из ст. 1. и 3. овог члана може се изрећи мјера одузимања имовинске користи остварене извршењем прекршаја.

Члан 23.

Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети правилник о садржају и форми обавјештења, као и роковима за достављање обавјештења (члан 11. став 2.).

Члан 24.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 01- 1588/09
Датум: 06. новембар 2009. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Мр Игор Радојичић